

Adriena Šimotová – obrazy, které nejsou ze sebe ani pro sebe: Úvahy o komunikaci v autorčině tvorbě

Mgr. Pavel Brunclík

Abstrakt

Adriena Šimotová patří k nejrespektovanějším osobnostem českého výtvarného umění druhé poloviny dvacátého století a počátku století jedenadvacátého a české kultury vůbec. Pro interpretaci tvorby a životního působení Adrieny Šimotové je přínosné uplatnit vedle hledisek historie umění ve větší míře, než tomu bylo doposud, výkladová hlediska a interpretační možnosti filosofického myšlení doby, ve které ona sama žila a působila. Zaměření našeho výkladu navazuje na tematiku, která tvorbu Adrieny Šimotové podstatně orientuje. Z ní vybíráme jako určující tematickou linii, která je spojena s komunikací, s komunikativními vztahy. V centru naší pozornosti je zejména souvislost komunikace a obrazotvornosti. Tomu odpovídá volba autorů, na jejichž texty výběrově navazujeme: Martin Buber, Karl Jaspers a Emmanuel Levinas. V první kapitole se věnujeme formaci autorčiny osobnosti a utváření její tvůrčí orientace od raných fází do závěru sedmdesátých let, ve druhé se soustředíme na základní momenty a výrazové polohy její tvorby v osmdesátých letech a ve třetí představujeme závěrečné vývojové etapy jejího celoživotního díla. Uplatnění výkladových perspektiv navazujících na vybraná díla uvedených autorů se projevuje jako přínosné. Potvrzuje, že komunikativní aspekty autorčiny tvorby pro ni a pro interpretaci jejího díla byly naprosto zásadní. S Adrienou Šimotovou jsem spolupracoval od roku 1998 až do konce jejího života na koncipování všech jejích výstav a publikací věnovaných její tvorbě. Text je tedy psán z autorské pozice, profesně vzato, spíše nikoli běžné. Zprostředkovává tak poznatky, zkušenosti, informace, které mohou napomoci k dalšímu porozumění její celoživotní tvorbě a povaze jejího přínosu pro českou kulturu, z nichž mohou následně čerpat další badatelé.

Klíčová slova: Adriena Šimotová, obrazotvornost, filosofie komunikace, ontologie setkání, mezní situace, dějinnost, kultura